

H.C. Andersen - Eventyr 011 : Den standhaftige Tinsoldat. (1837) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel pga. konverterings-divergens; læsning 'på tværs' bør dog være muligt.	H.C. Andersen - Eventyr 011 : Den standhaftige tinsoldat (1837) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel pga. konverterings-divergens; læsning 'på tværs' bør dog være muligt.
Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinskee. Geværet holdt de i Armen og Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa deilig var Uniformen. Det Allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laae, var det Ord: "Tinsoldater!" det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, for det var hans Geburtsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskjellig; han havde eet Been, thi han var blevet støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig. Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøj; men det, som faldt meest i Øinene, var et nydeligt Slot af Papir. Gjennem de smaa Vinduer kunde man see lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundtom et lille Speil, der skulde see ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og speilede sig. Det var altsammen nydeligt, men det Nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skjørt paa af det klareste Linon og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillette, lige saa stor som hele	Der var engang fem og tyve tinsoldater, de var alle brødre, for de var født af en gammel tin-ske. Geværet holdt de i armen og ansigtet satte de lige ud. Rød og blå, nok så dejlig var uniformen. Det allerførste, de hørte i denne verden, da låget blev taget af æsken, hvor i de lå, var ordet: "tinsoldater!" Det råbte en lille dreng og klappede i hænderne. Han havde fået dem, for det var hans fødselsdag, og stillede dem nu op på bordet. Den ene soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskellig; han havde eet ben, for han var blevet støbt sidst, og så var der ikke tin nok. Dog stod han lige så fast på sit ene ben, som de andre på deres to, og det er netop ham, som bliver den særlige. - På bordet, hvor de blev stillet op, stod meget andet legetøj. Men det, som faldt mest i øjnene, var et nydeligt slot af papir. Gennem de små vinduer kunne man se lige ind i salene. Udenfor stod små træer, rundt om et lille spejl, der skulle se ud som en sø. Svaner af voks svømmede på søen og spejlede sig. Det var alt sammen pænt og nydeligt, men det nydeligste var dog en lille jomfru, en pige, som stod midt i den åbne slotsdør. Hun var også klippet ud af papir, men hun havde et skørt på af det klareste, tyndeste hør og et lille smalt blåt bånd over skulderen ligesom et slag eller et sjal. Og midt i det sad en skinnende paillette, lige så stor som hele hendes

hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde, og saa løftede hun sit ene Been saa høit i Veiret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde eet Been ligesom han.

"Det var en Kone for mig!" tænkte han; "men hun er noget fornem, hun boer i et Slot, jeg har kun en Æske, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende! dog jeg maa see at gjøre Bekjendtskab!" og saa lagde han sig saa lang han var bag en Snuustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret see paa den lille fine Dame, som blev ved at staae paa eet Been, uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legetøiet at lege, baade at komme Fremmede, føre Krig og holde Bal; Tinsoldaterne raslede i Æsken, for de vilde være med, men de kunde ikke faae Laaget af. Nøddeknækkeren slog Kaalbøtter, og Griffelen gjorde Commers paa Tavlen; det var et Spektakel saa Kanarifuglen vaagnede, og begyndte at snakke med, og det paa Vers. De to eneste, som ikke rørte sig af Stedet, var Tinsoldaten og den lille Dandserinde; hun holdt sig saa rank paa Taaspidsen og begge Armene udad; han var ligesaa standhaftig paa sit ene Been, hans Øine kom ikke et Øieblik fra hende.

Nu slog Klokken tolv, og klask, der sprang Laaget af Snuustobaksdaasen, men der var ingen Tobak i, nei, men en lille sort Trolde, det var saadant et Kunststykke.

"Tinsoldat!" sagde Trolde, "vil Du holde dine Øine hos Dig selv!"

Men Tinsoldaten lod, som han ikke hørte det.

-

"Ja bi til imorgen!" sagde Trolde.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinsoldaten stillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolde eller Trækvind, ligemed eet fløi Vinduet op og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredie Sal. Det var en skrækkelig Fart, han vendte Benet lige iveiret, og blev staaende paa Kaskjetten, med Bajonetten nede imellem Brostenene.

Tjenestepigen og den lille Dreng kom strax ned, for at søge; men skjøndt de vare færdig ved

ansigt. Den lille jomfru strakte begge sine arme ud, for hun var en danserinde, og så løftede hun sit ene ben så højt i vejret, at tinsoldaten slet ikke kunne se det og troede, at hun kun havde et ben ligesom han.

"Det var lige en kone for mig!" tænkte han.

"Men hun er noget fornem, hun bor i et slot, jeg har kun en æske, og den er vi fem og tyve om, det er ikke et sted for hende! Men jeg må se at lære hende at kende!" Og så lagde han sig så lang han var bag en snustobaksdåse, der stod på bordet. Der kunne han lige netop se på den lille fine dame, som blev ved at stå på eet ben, uden at komme ud af balancen.

Da det blev ud på aftenen, kom alle de andre tinsoldater i deres æske og folkene i huset gik til sengs. Nu begyndte legetøjet at lege, de legede både "komme fremmede", "føre krig" og "holde bal". Tinsoldaterne raslede i æsken, for de ville være med, men de kunne ikke få låget af. Nøddeknækkeren slog kolbøtter, og skrivekridtet lavede sjov på tavlen. Der blev så meget spektakel at kanariefuglen vågnede, og begyndte at snakke med, og det på vers! De to eneste, som ikke rørte sig ud af stedet, var tinsoldaten og den lille danserinde: hun holdt sig så rank på tåspidsen og med begge armene udad, og han var lige så standhaftig på sit ene ben, hans øjne flyttede sig ikke et øjeblik fra hende.

Nu slog klokken tolv, og klask: der sprang låget af snustobaksdåsen, men der var ingen tobak i, nej, men en lille sort trolde - det var sådant et kunststykke.

"Tinsoldat!" sagde trolde, " - vil du holde dine øjne hos dig selv!"

Men tinsoldaten lod, som om han ikke hørte det.

"Ja, vent bare til i morgen!" sagde trolde.

Da det nu blev morgen, og børnene kom op, blev tinsoldaten stillet hen i vinduet, og hvad enten det nu var trolde eller trækvind, lige med et fløj vinduet op og soldaten gik ud på hovedet fra tredje sal. Det var en skrækkelig fart, han vendte benet lige i vejret, og landede på kaskjetten, med bajonetten nede i jorden mellem brostenene.

Tjenestepigen og den lille dreng kom straks ned, for at lede. Men skønt de var lige ved at

at træde paa ham, kunde de dog ikke see ham. Havde Tinsoldaten raabt: her er jeg! saa havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrige højt, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene Draabe faldt tættere end den anden, det blev en ordentlig Skylle; da den var forbi, kom der to Gadedrenge.

"Sei Du!" sagde den ene, "der ligger en Tinsoldat! han skal ud at seile!"

Og saa gjorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu seilede han ned af Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i Rendestenen, og hvilken Strøm der var; ja det havde da ogsaa skylregnet. Papiirsbaaden vippede op og ned, og imellem saa dreiede den saa gesvindt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saae lige ud og holdt Geværet i Armen.

Lige med eet drev Baaden ind under et langt Rendesteens-Bræt; der blev lige saa mørkt, som om han var i sin Æske.

"Hvor mon jeg nu kommer hen", tænkte han, "ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gjerne være eengang saa mørkt endnu!"

I det samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendesteens-Brættet.

"Har Du Pas?" spurgte Rotten. "Hid med Passet!"

Men Tinsoldaten taug stille og holdt endnu fastere paa Geværet. Baaden foer afsted og Rotten bag efter. Hu! hvor den skar Tænder, og raabte til Pinde og Straa:

"Stop ham! stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke viist Pas!"

Men Strømmen blev stærkere og stærkere! Tinsoldaten kunde allerede øine den lyse Dag foran hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde gjøre en tapper Mand forskrækket; tænk dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Canal, det vilde være for ham lige saa farligt, som for os at seile ned af et stort Vandfald.

-

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden foer ud, den

træde på ham, kunne de dog ikke se ham. Havde tinsoldaten råbt: *her er jeg!* så havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrige højt, da han var i uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene dråbe faldt tættere end den anden, det blev en ordentlig skylle. *Da* den var forbi, kom der to gadedrenge.

"Se *der*, du!" sagde den ene, "der ligger en tinsoldat! Han skal ud at sejle!"

Og så *lavede* de en båd af en avis, satte tinsoldaten midt i den, og nu sejlede han *afsted ude i* rendestenen. Begge drengene løb ved siden og klappede i hænderne. Bevar os vel, *sikke* bølger der gik *ude* i rendestenen, og hvilken strøm der var – *men* det havde *jo* også skylregnet. Papirsbåden vippede op og ned, og *undertiden* drejede den så *hurtigt rundt*, så det dirrede i tinsoldaten. Men han *forblev* standhaftig, forandrede ikke en mine, så *bare* lige ud og holdt geværet *fast* i armen.

Lige med et drev båden ind under et langt rendestens-bræt. *Der* blev lige så mørkt, som om han var i sin æske.

"Hvor mon jeg nu kommer hen?", tænkte han, "*Ja*, ja, det er troldens skyld! Ak, *hvis bare* den lille *danserinde* sad her i båden, så måtte der gerne være *endnu mere* mørkt!"

I det samme kom der en stor vandrotte, som boede under rendestens-brættet.

"Har du pas?" spurgte rotten. "*Hit* med passet!"

Men tinsoldaten tav stille og holdt endnu fastere på geværet. Båden for *nu* afsted og rotten bag efter. *Hu!* hvor den skar tænder, og råbte til *alle* pinde og strå:

"*Stop ham! Stop ham!* *Han* har ikke betalt told! *Han* har ikke vist pas!"

Men strømmen blev stærkere og stærkere! Tinsoldaten kunne allerede øjne den lyse dag foran, der hvor brættet *stoppede*, men han hørte også en brusende lyd, der nok kunne gøre *selv* en tapper mand forskrækket. Tænk dog, *lige der* hvor brættet *stoppede*, styrtede rendestenen ud i en stor kanal, det ville *for tinsoldaten* være lige så farligt, som *det ville være* for os at sejle ned af et stort vandfald.

Nu var han allerede så nær *ved*, at han ikke kunne standse. Båden for ud *i kanalen*, den

stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv han kunde, ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øinene. Baaden snurrede tre fire Gange rundt, og var fyldt med Vand lige til Randen, den maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen og dybere og dybere sank Baaden, mere og mere løste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved, - da tænkte han paa den lille nydelige Dandserinde, som han aldrig mere skulde faae at see; og det klang for Tinsoldatens Øre:

"Fare, Fare, Krigsmand!
Døden skal Du lide!"

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igjennem - men blev i det samme slugt af en stor Fisk.

Nei, hvor var det mørkt derinde! der var endnu værre, end under Rendesteens-Brættet, og saa var der saa snevert; men Tinsoldaten var standhaftig, og laae saa lang han var med Geværet i Armen. -

Fisken foer omkring, den gjorde de allerforfærdeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der foer som en Lynstraale gjennem den. Lyset skinnede ganske klart og een raabte høit: "Tinsoldat!" Fisken var blevet fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommet op i Kjøkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de Allesammen vilde see saadan en mærkværdig Mand, der havde reist om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet og der - nei, hvor det kan gaae underligt til i Verden! Tinsoldaten var i den selvsamme Stue, han havde været i før, han saae de selvsamme Børn og Legetøjet stod paa Bordet; det deilige Slot med den nydelige lille Dandserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Been og havde det andet høit i Veiret, hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin, men det passede sig ikke. Han saae paa hende og hun saae paa ham, men de sagde ikke noget.

I det samme tog den ene af Smaadrene og kastede Soldaten lige ind i Kakkellovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt

stakkels tinsoldat holdt sig så stiv han kunne, ingen skulle sige **om ham**, at han blinkede med øjnene. Båden snurrede tre fire gange rundt, og var fyldt med vand lige til randen, den **ville** synke. Tinsoldaten stod i vand til halsen og dybere og dybere sank båden, mere og mere opløstes papiret. Nu gik vandet over soldatens hoved, - da tænkte han på den lille **dejlige** danserinde, som han aldrig mere skulle få at se; og det klang for tinsoldatens øre:

"Fare, Fare, Krigsmand!
Døden skal Du lide!"

Nu gik papiret i **stykker**, og tinsoldaten styrtede igennem - men blev i det samme slugt af en stor fisk.

Nej, hvor var det mørkt derinde! Der var endnu værre, end under rendestensbrættet, og så var der så snævert. Men tinsoldaten var standhaftig, og lå så lang han var med geværet i armen. -

Fisken for omkring, den gjorde de allerforfærdeligste bevægelser. Endelig blev den **helt** stille, og der **løb ligesom** en lynstråle gennem den. Lyset skinnede ganske klart og een råbte højt: "**Tinsoldat!**" Fisken var blevet fanget, bragt på torvet, solgt og kommet op i køkkenet, hvor pigen skar den op med en stor kniv. Hun tog, med sine to fingre, soldaten midt om livet og bar ham ind i stuen, hvor de allesammen ville se sådan en mærkværdig mand, der havde rejst **omkring** i maven på en fisk. Men tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op på bordet og der - nej, hvor **kan det** gå underligt til i verden: tinsoldaten var **havnet** i den **samme** stue, han havde været i før. **Han** så de samme børn og **det samme** legetøjet stod på bordet. Det dejlige slot med den nydelige lille danserinde. Hun holdt sig **stadig** på det ene ben og havde det andet højt i vejret, hun var også standhaftig! Det **berørte** tinsoldaten, han var **klar til** at græde tin, men det passede sig ikke. Han så på hende og hun så på ham, men de sagde ikke noget.

-

I det samme tog den ene af smådrene og kastede soldaten lige ind i kakkellovnen, og han gav slet ingen grund. Det var **helt** bestemt

Trolden i Daasen, der var Skyld deri. Tinsoldaten stod ganske belyst og følte en Hede, der var forfærdelig, men om det var af den virkelige Ild, eller af Kjærlighed, det vidste han ikke. Couleurerne vare reent gaaet af ham, om det var skeet paa Reisen eller det var af Sorg, kunde ingen sige. Han saae paa den lille Jomfru, hun saae paa ham, og han følte han smeltede, men endnu stod han standhaftig med Geværet i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Dandserinden og hun fløi ligesom en Sylphide lige ind i Kakkelovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue og var borte; saa smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Tinhjerte; af Dandserinden derimod var der kun Pailletten, og den var brændt kulsort.	trolden i dåsen, der var skyld i det. Tinsoldaten stod fuldstændig oplyst og følte en varme, der var forfærdelig. Men om varmen kom fra den virkelige ild, eller af kærlighed, det vidste han ikke. Farverne havde han mistet, men om det var sket på rejsen eller om det var af sorg, kunne ingen sige. Han så på den lille jomfru, hun så på ham, og han følte at han smeltede. Men stadig stod han standhaftig med geværet i armen. Da gik der en dør op, vinden tog i danserinden og hun fløj ligesom en sylfide lige ind i kakkelovnen til tinsoldaten, blussede op i en flamme og var væk. Så smeltede tinsoldaten til en klat, og da stuepigen dagen efter tog asken ud, fandt hun ham som et lille tinhjerte. Af danserinden derimod var der kun pailletten tilbage, og den var brændt kulsort.
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte ´digitale fejl´ i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©